

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.008/x

Belföldi hírek

budapest, 1982. február 02. bel. k e d d

sb0001 4 150 mtib1001

tavaszcímzés a mahart-nál

1982. március 2. - a kitavaszcímzés egyik csúszhatatlan jele, hogy végéhez közeledik a személyszállító hajók téli karbantartása, rövidesen kezdődik a hajózási szezon.

a mahart javító részlegeiben három hónapja tart a hajók szokásos felújítása, karbantartása. ilyenkor végzik el a nagyobb javításokat, átvizsgálják a hajókat, a navigációs berendezéstől a kormánylapáig, a vállalathoz tartozó 27 folyami hajót az újpesti üzemben, a balatonon üzemelő négy kompot és 26 hajót síófokon javítják.

a munkákat nehezítette a szokatlanul kemény tél, különösen sok gondot okozott ez a festéseknél és a hegesztéseknél. ilyenkor munka-átcsoportosítással törekedtek a határidők betartására. az időjárás javulása után nagyobb tempóban folytatódik a munka, és az előzetes terveknek megfelelően április 30-ig az utolsó hajó is forgalomba állhat.

a hajók megfelelő állapotának megtartása évről évre nagyobb erőfeszítéseket kíván. bár az elmúlt öt év során gyarapodott a mahart hajóparkja, a magyar személyszállító hajók átlagéletkora magas. sok közülük elérte a 20-25 évet, ami már itt komoly életkornak számít. a legöregebb a több mint 70 éves petőfi gőzhajó, ebből a típusból egyedül ez látható még a dunán, várhatóan 1985-ig.

az idén egy új hajó áll munkába, a 250 személyes „szőny”, amely a dunán szállítja majd az utasokat.

a máhárt idei főszezonra érvényes menetrendje május végén lép életbe. a vállalat külön kérésre a menetrenden kívül is tud hajót indítani. /mti/

i/ni/rj sl hgy

00.10 020382 1542

-.-

sb0002 4 130 mtib1002

szakmai vetélkedők

1982. március 2. - a kisz központi bizottsága ez évi akcióprogramjában ismét meghirdette a kisz-szervezetek részére a szakmai-politikai ismeretek gyarapítását, a népgazdasági feladatok maradéktalan megvalósítását szolgáló szakmai vetélkedőket. „ki minek mestere”, címmel összesen tizenegy országos vetélkedőn mérik össze tudásukat a fiatalok az idén.

a vetélkedők általában felmenő rendszerűek, s a résztvevőknek írásbeli, szóbeli vizsgát kell tenniük, és gyakorlati felkészültségükről is számot kell adniuk. a versenyszorgalmak mindenekelett a szakmai képzést és továbbképzést szolgálják, így a „ki minek mestere”, vetélkedők ismeretanyaga és követelményrendszere szorosan kapcsolódik a munkástovábbképzés programjához.

a nyomdászok a kner nyomda megalapításának 100. évfordulóját ünnepeelve békéscsabán mérik össze tudásukat. a felvonószerelők március 5-ig nevezhetnek a versenyre a kisz ganz-márag bizottságán, s az elődöntőt május 14-15-én rendezik meg. a döntőben szeptember 17-18-án az elődöntőkön legjobban szerepelt 40 fiatal vesz részt. az országos döntő résztvevői versenybizottság előtt egyénileg vizsgáznak, s aki a döntőben a legkiválóbbak között szerepel, megkaphatja a „mester-szakmunkás”, oklevelet, s a velejáró kedvezményeket. ha már mester-szakmunkás, vagy ennél magasabb szakmai képzettséggel rendelkezik, a felvonófelügyelői cím viselésére feljogosító bizonyítványt szerezheti meg. a legjobban szerepeltek ezenkívül értékes díjakat, jutalmakat kapnak.

megrendezik a „ki minek mestere”, szakmai-politikai, ágazati országos vetélkedőt a vágár, a villanyszerelő, a háztartási gép-szerelő, az élelmiszerkereskedő, a víz-, gáz-, fűtés-szerelő, a távközlés-technikai hálózat-szerelő, a kötő-hurkoló, a konfekció-, a pamutfonó szakmákban. /mti/

km/rj bc hgy

00.11 020382 1829

-.-

sb0003 4 150 mtib1003

energiatakarékos konvektor-család

1982. március 2. - kivitelében tetszetősebb, energiatakarékosabb konvektor-családdal váltja fel folyamatosan eddigi fali gáz-fűtőkészülékeit a fegyver- és gázkészülékgyár. márciusban készülnek el az első új típusu 3,5 kilowatt teljesítményű gázkonvektorok, melyeket jövőre követ a legkisebb, a 2,2 kilowattos és már különféle vizsgáló intézetekben minősítik a család harmadik, 5,5 kilowatt teljesítményű tagját. a termék váltást - a korszerűsödés követelménye mellett - azért határozta el a vállalat, mert a lakóépületek szigetelési előírásainak megszigorításával csökkent a hőveszteség, feleslegessé vált a nagyobb teljesítményű konvektorok felszerelése. a számítások szerint mintegy 10-15 százalékos energiamegtakarítás érhető el az optimális teljesítményű konvektor alkalmazásával.

az új konvektor-család fűtőanyagigénye nemcsak kisebb teljesítménye, hanem nagyobb hatásfoka miatt is csökken. a készülékekbe korszerűbb hőhasznosító szerkezetet építenek be. segítségével az eddigi 80 százalék helyett a felhasznált energia 85 százaléka válik hasznos meleggé.

az új típusu fűtőkészülékek gyártásához a technológiai feltételeket a fegyver- és gázkészülékgyárban részben az energiaracionalizálási pályázat keretében kapott hitellel és az országos műszaki fejlesztési bizottság támogatásával teremtették meg. az új konvektorok, több részegysége bármelyik típusba beépíthető. /mti/

be rj hgy

00.12 020382 1451

-.-

sb0004 4 160 mtib1004

fiatal képzőművészek bemutatkozása külföldön

1982. március 2. - az „artbureau”, a kortárs magyar képző- és iparművészet külföldi bemutatkozását, tárlatok rendezését, s az alkotások értékesítését szervező iroda több nyugat-európai városban tárja a közönség elé a következő hetekben fiatal hazai művészek munkáit.

az artex külkereskedelmi vállalat keretében működő iroda három kiállítással vesz részt a hamburgi magyar napok március végén megnyitó rendezvénysorozatán. így az atelier mensch galériában március 24. és május 8. között 30 magyar képzőművész - festők, grafikusok, szobrászok - alkotásaiból összeállított válogatás kerül az érdeklődők elé. többeknek, így például bálványos huba, gross arnold, lacza Márta, rékássy Csaba és szunyoghy andrás grafikusnak, valamint duschanek jános és galambos tamás festőnek ugyanitt korábban már önálló tárlata is volt. a koppel, 66 elnevezésű -hamburgi - kiállító-helyiségben ez alkalommal először szerepelnek hazai alkotások: 26 hazai iparművész munkái adnak áttekintést négy művészeti ág értékeiről; textilkompozíciók, kerámia, üvegtárgyak és ékszerek alkotják a magyar bemutatkozó anyagát. a hamburg környéki eyendorfbán pedig geszler mária kerámikusművész kiállítása nyílik március 27-én.

negyedik alkalommal vesznek részt a magyar iparművészek március 13. és 21. között münchenben a kézműipari alkotások vásárán, ahol ezúttal elsősorban textiliák és kerámia szerepelnek. az artbureau öt hazai kerámikus, négy textiltervező és egy tüzzománc-tervező művész alkotásait tárja a közönség elé. stockholmban március utolsó hetében rendezik meg az international art expo-t: e nagyszabású nemzetközi képzőművészeti bemutató-sorozaton gyarmathy tiharmérnak, a magyar non-figuratív festészet kiemelkedő képviselőjének, s az öt követő fiatalabb művészcsoporthoz az alkotásai reprezentálják majd a kortárs hazai pikurát. /mti/

... ár/rj bc hgy

00.13 020382 1903

-.-

sb0005 4 160 mtib1005

magyar filmhét franciaországban

1982. március 2. - magyar filmhétet rendeznek március 3. és 9. között - a párizsi magyar intézet közreműködésével - a párizs környéki plessis les robinson-i „gérard philipe”, kulturházban. az eseményre meghívták bacsó péter rendezőt, akinek két filmjét: a zongora a levegőben és a tanu címűket mutatják be. bacsó péter közönségtalálkozóon is részt vesz. /mti/

... gi/rj bc hgy

00.13 020382 0424

-.-

sb0006 4 150 mtib1006

ujabb munkáslakások dunaujvárosban

1982. március 2. - évente huszmillió forinttal segíti dolgozóinak lakásépítését a dunai vasmű. a kohászati kombinát tavaly az otp-vel közös beruházásban 183 munkáslakást építtetett dunaujvárosban, tizenhat lakást pedig budapesten, a fővárosi gyáregységében - a lőrinci hengerműben - dolgozó munkásainak. 1982-ben további 126 munkáslakás készül el és összesen harminc családi ház, társasház építőt is kamatmentes kölcsönrel segíti dunaujvárosban a gyár.

a dunai vasmű munkáslakás építési programja 1968-ban kezdődött, s az elmúlt tizennégy év alatt összesen 2200 összkomfortos otthonhoz juttatta dolgozóit a vállalat. a munkáslakások zömét fiatal házaspárok, munkások és közvetlen termelésirányítók kapták, akiket a hosszulejáratu, kamatmentes kölcsönrel és előtörlesztési kedvezményrel is segíti a kohászati kombinát. öt-tíz éves munkavállalási kötelezettség fejében ugyanis a befizetési összegből lakásonként tíz-tizenöt ezer forintot elenged a vasmű. hathatós támogatást nyújt a dunaujvárosi munkáslakás-fenntartó szövetkezetnek is: lakásfelújítási alapjához a gyár ötmillió forinttal járult hozzá. /mti/

... zsi/rj az hgy

00.14 020382 1176

-.-

sb0007 4 150 mtib1007

feltámadt mecseki források

1982. március 2. - a mecseki hegyháton végrehajtott melioráció - talajjavítás, tereprendezés - érdekes következményére figyeltek fel a szakemberek: feltámadtak a régen elapadt források. a meredek lejtőkön korábban akadálytalanul rohant le a csapadékvíz, magával sodorta a termőföldet, beiszapolta a völgyekben lévő szántókat és réteket. a munkálatok során erdősítették az elkopárosodott hegyoldalakokat, mégpedig oly módon, hogy a facsemetéket gondosan kiképzett padkákra ültették. a lépcsőzetesen elhelyezkedő teraszok a hegy felé lejtnek, így a lezuduló csapadékvíz fennakad a befásított padkákön és lassanként elszivárog. a mostani hóolvadás, esőzés idején jól megfigyelhető már az eróziógátló módszer eredményessége. a talajba került víz megtalálta a régi útját a hegy mélyében és újra működni kezdtek a hajdani forrásrendszerek a hegy alján. a több évtizede kiapadt forrásmedrek ismét buzognak, és az erek megtelnek vízzel. ezek a vizek azonban már nem okoznak gondot a mezőgazdaságnak, mivel kártétel nélkül vonulnak le a gyűjtőcsatornáikba. /mti/

... igó/rj az hgy

00.15 020382 1112

-.-

sb0008 4 150 mtib1009

fűtőolaj helyett gumihulladék

1982. március 2. - hulladék gumival helyettesítik a klinkerégetéshez felhasznált olaj egy részét a beremendi cementműben. a terveken már dolgoznak, a vegyes tüzeléshez szükséges berendezés 1985-ig épül fel mintegy huszonkét millió forintos beruházással.

a cementgyártás a legtöbb energiát fogyasztó iparágak egyike, termelési értékének negyven százalékát az energiaköltségek alkotják. a dél-baranyai nagyüzemben ezért határozták el, hogy az olajfelhasználás csökkentése végett megoldják a további feldolgozásra már alkalmatlan, lekopott, rossz gumiabroncsok fűtőanyagként történő hasznosítást a forgókemencéikben. a gumihulladék elégetésével a bcm-ben jelenleg fölhasznált olaj minden ötödik literét megtakarítják, évente tízezer tonnányival kevesebbet tüzelnek el.

a gyár energiagazdálkodással foglalkozó szakemberei a termelőberendezéseket is alapos veszteségfeltáró vizsgálatnak vetették alá. az elemzések alapján kidolgozott takarékosági program a klinkerégető kemencék felületéről kisugárzó hő hasznosításával és az agyagszáritó berendezés hulladékhővel való üzemeltetésével is foglalkozik.

a környezetvédelem hatékonyságának javítása révén is számottevően csökkenthetők a termelés költségei: a levegőt szennyező cementpor visszafogásával ugyanis nemcsak a környezetet kimélik a gyár is jól jár, hiszen a kiporzó cement minden grammja érték, amelybe az előállításához felhasznált energia ára is „beépült”, már./mti/

... kász/rj az hgy

00.15 020382 1505

-.-

sb0009 4 150 mtib1008

gyermekcipők textilből

1982. március 2. - a pest megyei műanyagipari vállalat ceglédi gyáregységében már megkezdtek a tavaszi és nyári gyermekcipők gyártását. az idén 485 ezer pár gyermeklábbeli készül az üzemben, közöttük a melegebb hónapokra újdonságként megjelenik a textilcipő és szandál. az 1982-es esztendőben az elmúlt évekhez hasonlóan mintegy harmincöt új modellből vásárolhatnak gyermekeiknek a szülők. az új gyermeklábbeli a korábbinál kényelmesebb és egészségesebb, viselése megakadályozza a bokasüllyedést.

1982-ben jelentős fordulóponthoz érkeznek a cipőgyár dolgozói. a tervek szerint elkészül az új üzemcsarnok, amelyben a korábbinál lényegesen jobbak lesznek a munkakörülmények. újabb gépek beszerzését, új technológiák bevezetését is tervezik. a fejlesztésekre szükség van, a kereskedelem jelenlegénél jóval több gyermekcipőt vásárolna a ceglédiektől. /mti/

... vir/rj az hgy

00.16 020382 0914

-.-

sb0010 4 150 mtib1010

Építőgépgyártási együttműködés ndk-beli partnerekkel

1982. március 2. - ötéves együttműködési szerződést kötött az építőgépgyártó vállalat ndk-beli partnerével, a drezdai építőgépesítési kombináttal - veb kombinat baumechanisierunggal - az eddig kiépített kapcsolatok jelentős továbbfejlesztéséről. a kölcsönös műszaki tájékoztatáson, dokumentációcserén túl kiterjesztik az együttműködést a részegységek termelési kooperációjára is. a drezdai partner egyebek között jó lehetőséget lát a budapestiek szabadalmának, a darukhoz szükséges újfajta tulterhelés-gátlónak a felhasználására, hasonlóképpen érdeklődnek a magyar partnerek hidraulikus darutengelykapcsolója iránt is. a magyar fél termékeit az ndk-beli partnerek más részegységek szállításiával ellentételeznék. az együttműködés új vonása az is, hogy az építőgépek és fontos részegységeik javításában megkezdik a szakosítást: bizonyos típusú berendezéseket mindkét fél részére kölcsönösen kijavít a hazánkban illetve az ndk-ban létrehozott szakosított részleg. a két vállalat küldöttségei a következő hetekben részleteiben is kidolgozzák az együttműködési feladatokat. megvizsgálják építőipari gépláncok, technológiai gépsorok harmadik piaci közös szállításának lehetőségeit is. /mti/

t/sb/rj sl hgy

07.46 020382 1274

-.-

sb0011 4 150 mtib1011

nosztalgiautorok tiszafüredről

1982. március 2. - kelendők külföldön a tiszafüredi háziipari szövetkezet fűzből készült butorai és lakberendezési tárgyai: az idén termékeik több mint kilencven százalékát - az artex külkereskedelmi vállalat közvetítésével - tíz nyugat-európai országban értékesítik. a modern lakásokban kedvelt berendezési tárgyakat elsősorban az nszk-ban, olaszországban és svédországban vásárolják szívesen; valóságos nosztalgiahullám tapasztalható a természetes anyagból, kézi munkával készített butorok iránt. a tiszafüredi szövetkezet termékének anyaga a tiszta árterületeiről származik, és arról a hetvenhat hektáros telepről, ahol nemesített fűz tenyészik. a hajlékony fűzbotokat, vesszőket és fűzháncsokat a kosárfonás ősi mesterségének fortélyai szerint alakítják, formázzák natur és fehér színű asztalokká, fotelokká, ülőkéké, készítenek belőlük tükörkereteket, üvegfonatokat, tálcákat és kosarakat. bár

as 9.25

hagyományos termékeiket - a pálcásfotelokat és asztalokat - veszik legjobban, a szövetkezet keresi az új utakat: iparművészek terveit alapján fűzvesszőből már elkészültek egy korszerű gyermekbutorcsalád mintapéldányai. /mti/

... laz/rj az hgy

07.47 020382 1188

-.-

sb0012 4 130 mtib1012

üzletház győrött

1982. március 2. - a napokban vették birtokba a vendégek és a vásárlók győr egyik legkorszerűbb üzletházát, amelyet több mint 20 millió forintos költséggel építettek fel az eddig gyengén ellátott révfalui kerületben.

az északdunántúli nagyvárosnak ez az első olyan üzletháza, amelyben vendéglő és élelmiszeráruház is működik. a hullám vendéglő másodosztályú áron kínálja ételeit; a környék nyugdíjasai, iskolásai számára előfizetéses menüt is. /mti/

... cser/rj az hgy

07.47 020382 0506

-.-

sb0013 4 150 mtib1013

nálunk így csinálják - munkaszervezési módszerek/1.rész/

1982. március 2. - nálunk így csinálják címmel kiadványban tette közzé a legjobb munkaszervezési módszereket a szakszervezetek komárom megyei tanácsa. csaknem hetven gazdálkodó egységben vizsgálták meg, hogy milyen módon vonják be a dolgozókat a munkaversenybe, hogyan tájékoztatják őket az új feladatokról, miképp ösztönöznék a minőség javítására és az anyagtakarékosságra. a harminc oldalas kiadvány számos olyan módszert ismertet, amelyeket sok helyen alkalmaznak, s ekként kiadások, beruházások nélkül javíthatják a munkát. e módszerek közé tartozik a munkások gyakoribb tájékoztatása; a változó gazdasági, piaci helyzet miatt ma már nem

as
 10.30
 4
 Vhat

elégleges, hogy évenként egyszer - rendszerint év elején - ismertessék a terveket. a lábatlani vasbetongyárban, az almásfüzitői timföldgyárban és az esztergomi marógépgyárban a régi gyakorlaton már változtattak: rendkívüli fórumokra hívják a dolgozókat, amikor az eredeti terveken, a munka ütemén változtatni kell. a dorogi mészüzemben a havonkénti műszaki konferenciára, a kisbéri állami gazdaságban a szakszervezeti bizottság ülésére is meghívják egy-egy szocialista brigádot. a lábatlani cementgyárban és a vasbetongyárban az üzemvezetők havonkénti megbeszélésein ott vannak a kisz-fiatalok és a brigádvezetők képviselői is.

ugyancsak hasznos tapasztalatként adja közzé az szmt kiadványa a dolgozók munkaversenyének gyakoribb értékelését is. a bábolnai mezőgazdasági kombinátban, a tatabányai szövőgyárban negyedévenként, a komáromi lenárugyárban havonként értékelik és hozzák nyilvánosságra a munkaverseny eredményeit. ennek alapján év közben többször is megjutalmazzák a legjobb teljesítménnyel dolgozókat. változatos módszereket alkalmaznak a megye üzemében a minőségi munka és a takarékoság elismerésére is. a tatabányai szénbányáknál a műszaki dolgozók jutalmazásának elsődleges szempontja, hogy milyen mértékben járultak hozzá a jobb minőségű szén kitermeléséhez. a tatabányai ipari melléktermék feldolgozó vállalat műanyagüzemében és a duna cipőgyár oroszlanói üzemében havonta 800-1400 forint többletbért kapnak azok a munkások, akik kifogástalan minőségű terméket gyártanak. az esztergomi látszerészeti eszközök gyárában a megtakarított anyagok értékének egy százalékát jutalomként kapják meg a brigádok, a lábatlani papírgyárban pedig havonta 300 forintot kapnak a legtöbb villamosenergiát megtakarító dolgozók. a papírgyárban egyébként egy csoportot alakítottak a munkások javaslatainak összegyűjtésére, ugyanitt műszakonként értékelik a gépsorok energiafelhasználását.

/folyt./

ráb/wné/az/zsu hgy
08.30 020382 2640

..-

sb0014 4 150 mtib1014

nálunk így csinálják /2. rész/

több helyen pályázatot hirdettek a veszteségek feltárására, s az ilyen módon felderített hibák fölszámolásáról folyamatosan tájékoztatják a munkásokat. a dorogi szénbányáknál és az almásfüzitői timföldgyárban energiaőr-hálózatot szerveztek azzal a céllal, hogy elejét vegyék a felesleges energiafogyasztásnak. a

komáromi kőolajipari vállalat munkahelyein dh-lapokat helyeztek el, s ezekre bárki leírhatja, ha valamilyen hibát észlel, s annak elhárítására egymaga nem képes. a munkásokat ezekre a lapokra jegyzik javaslataikat a gazdaságosabb munkára, a munkaidő jobb kihasználására.

az ötletgazdag módszertani kiadványt az szmt eljuttata a megye üzeméibe, intézményéibe. /mti/

ráb/wné/az/zsu hgy
08.33 020382 0748

..-

sb0015 4 150 mtib1015

önálló szőlész-borász üzemek

1982. március 2. - a villány-mecsekaljai borgazdasági kombinát - élve az önállóság adta lehetőségeivel - fontos szervezeti változtatásokat hajtott végre vállalati szerkezetében: önálló szőlészeti-borászati üzemeket hozott létre a dél-dunántulon, s ezzel megteremtette az ösztönző érdekeltségi rendszer feltételeit.

két évvel ezelőtt megszűnt a boripari tröszt, tavaly pedig megszűnt a boripari iroda is; 1982. január 1-én - a társvállalatokhoz hasonlóan - minisztériumi vállalat lett a pécsi székhelyű kombinát.

a termeléssel, felvásárlással, feldolgozással és forgalmazással egyaránt foglalkozó vállalat tovább adta az önállóságot kisebb egységeinek. önálló lett a villányi szőlészeti üzem, a siklósi szőlészeti üzem a villányi borpincészet, a zalai pincészetek nagykanizsai központja, a pécsi pezsgógyár és a pécsi kutatóállomás. minden üzemnek saját termelési, valamint költség- és bevételi terve van. ez az anyagi ösztönzés alapja. később a fejlesztési alapokat is azok az egységek kapják, amelyek megteremtik.

az évi egymilliárd forintos árbevételű villány-mecsekaljai borgazdasági kombinát hosszútávú fejlesztési stratégiát dolgozott ki. korábban minden fejlesztési kérdésben a tröszt döntött, még olyan részletkérdésekben is, hogy például milyen és hány traktort vehet valamelyik gazdaság. önállóságának elnyerését követően a kombinát jelentős vállalkozásba fogott: erőteljesen fejleszti a kékszőlő feldolgozását, bővíti tárolóit villányban. az interinvest külkereskedelmi fejlesztési társulás nyolcvanmillió forintos fejlesztési kölcsönrel járult hozzá a beruházáshoz. a fejlesztés eredményeként évi tizenhatezer hektoliterrel több vörösbort szállít

ds

10.30
☺

a kombinát a tőkés országokba, és ennek ellenértékéből törleszti majd a kölcsönt.

közvetlen kapcsolatokat teremtett a pécsi vállalat a dél-dunántúli gazdaságokkal. korábban erre sem volt lehetősége, hiszen a pénzeszközök és a velük való rendelkezés joga a tröszté volt. ez lelassította, bonyolulttá tette a döntési folyamatokat. a kombinát most kapcsolatot teremt a szőlőtermelő gazdaságokkal, a szalántai hunyadi tsz-szel létrejött együttműködés keretében például száz hektárnyi nagyüzemi szőlőt telepítenek közösen a történelmi villány-siklósi borvidéken. /mti/

igó/bné/az/zsu hgy
08.42 020382 2309

-.-

sb0016 4 150 mtib1016

uj agrokémiai állomás

1982. március 2. - új épületbe költözött a szolnok megyei növényvédő és agrokémiai állomás. a harminckét milliós kölcsönrel alcsiszigeten tető alá hozott tudományos műhely a szolnok megyei állami építőipari vállalat jóvoltából a tervezett határidőnél egy hónappal korábban készült el. a korábban kenderesen működő megyei állomás mellé költözött a mezőturi talajtani laboratórium is.

a műszerpark is bővült: megközelítően tíz millió forint értékben szereztek be technikai eszközöket, táp-talajmérési, talajfizikai műszereket és egyéb munkaeszközöket állítottak munkába. a megye gazdasági számára az eddiginél rendszeresebben, megalapozottabb prognózisokat adnak a talajműveléshez, a műtrágyázáshoz, a kémiai szerek hasznosításához. tevékenyen segíti az állomás a megye hosszabbtávra szóló meliorációs programjának - a talajjavítást, terep- és vízrendezést célul tűző terveknek - végrehajtását, szaktanácsokat nyújt a környezetvédelmi döntésekhez. /mti/

end/az/zsu hgy
08.46 020382 1012

-.-

sb0017 4 150 mtib1017

fagyasztó alagut

1982. március 2. - óránként 9.4 tonna teljesítményű folyamatos fagyasztó alagut szerelését kezdték meg a sárvári baromfifeldolgozó vállalatnál. a holima-típusú holland fagyasztó alagut minusz negyven fokra hűti le a gépekről lekerülő, csomagolt baromfit, s nagy teljesítménye révén több és jobb minőségű árut szállíthat piacra a vállalat. az eddigi hűtőberendezések a két műszakban vágott és csomagolt baromfit három műszakban fagyasztották, ezután azonnal hűtik.

a fagyasztóberendezés szerelése négy hónapig tart. befejezésének idejére el kell készülnie a válogató- és sorolósornak, az alagutat kiszolgáló hűtőgépháznak, s az energiát továbbító transzformátorállomásnak. a próbaüzem sikere után az év utolsó negyedében kezdi meg a termelést a nagy teljesítményű fagyasztó alagut. /mti/

kre/az/zsu hgy
08.50 020382 0842

-.-

sb0018 1 130 mtib1018

marjai józsef hazaérkezett bagdadból

1982. március 2. - marjai józsef miniszterelnök-helyettes kedden a kora reggeli órákban hazaérkezett bagdadból. /mti/

be/zsu bam
09.50 020382 0294

-.-

ds 12-25
[Signature]

sb0019 4 130 mtib1024

koszoruzás jánossy lajos sirjánál

1982. március 2. - kedden, születésének 70. évfordulója alkalmából koszoruzási ünnepséget rendeztek a mező imre uti temetőben jánossy lajos fizikus, a nemzetközi és a hazai tudományos élet kiemelkedő egyénisége, kossuth-díjas akadémikus, a központi fizikai kutató intézet egykori igazgatójának sirjánál. a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága nevében erdei lászlóné és huszár istván, a magyar tudományos akadémia képviselőjében polinszky károly és kónya albert helyezte el a tisztelet és megemlékezés koszoruit. a magyar tudományos akadémia központi fizikai kutató intézete képviselőjében sándory mihály és szabó elek koszoruzott, majd a sirmál elhelyezték a kegyelet és a megemlékezés virágait jánossy lajos családjának tagjai, volt munkatársai, tanítványai.

a koszoruzási ünnepség az internacionálé hangjaival ért véget.
/mti/

t/sr/gk/zsu az
11.03 020382 0913

-.-

sb0020 1 130 mtib1025 törölve !

11.09 020382 0229

as
12-25
[Signature]

sb0021 4 180 mtib1026

ráomlott a kut

1982. március 2. - erdőkertesen gurányi kálmán 53 éves lakatos szomszédja udvarán a kut betongyűrűjének kiemelésénél segédkezett. eközben a kut fala beomlott, és gurányit maga alá temette. gurányi a helyszínen meghalt. a vizsgálatot szakértő bevonásával megkezdték.
/mti/

ag/gk/dg/jk az

11.38 020382 0320

-.-

sb0022 4 180 mtib1030

időjárásjelentés

1982. március 2. - a meteorológiai intézet jelenti kedden 12 órakor:

változékony idő

az alacsony nyomású légörvények és nagy sebességű áramlási rendszereik csaknem kontinensszerte változékony kora tavaszi időjárást okoznak. skandinávia nagyobb részén, valamint a kelet-európai alföld északi felén gyakran havazik, ennek ellenére ott is egyre enyhébb az idő. a pireneusok, alpok, podóliai hátság vonalban, mintegy 1500 kilométer átlagos szélességű, délnyugat-északkelet irányú áramlási rendszer alakult ki, ennek területén közel naponként követik egymást a nagy nedvességtartalmu, enyhe, illetve a kissé hűvösebb, szárazabb léghullámok. egy-egy területen borult, esős, illetve kevésbé felhős, szeles időszakok váltakoznak. egy-egy enyhe léghullám hatására a hőmérséklet csúcserőke közel 10 fokkal haladja meg a sokéves kora tavaszi átlagot.

hétfőn hazánk délnyugati felén fölszakadozott a felhőzet, 4-7 órán át sütött a nap, a hőmérséklet csúcserőke 10 és 16 fok között alakult. az ország északkeleti felén tulnyomóan borult idő volt, csaknem mindenütt előfordult kisebb eső, a hőmérséklet csúcserőke általában 3 és 8 fok között, néhány erősen párás, ködös északkeleti vidéken csupán nulla fok körül alakult. kedd hajnalra általában -2 és plusz 3 fok közé hült le a levegő. az átmeneti felhőzet-csökkenés után délelőtt ismét országszerte beborult az ég, és egyre több helyről jelentettek esőt, záporosót. a hőmérséklet 11 órakor 2 és 9 fok között volt.

as
12-25
[Signature]

budapest belterületén hétfőn a hőmérséklet napi középértéke 6,6 fok, a százéves átlagnál 4 fokkal magasabb volt.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 5 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 1008 mb, alig változik.

várható időjárás szerda estig:

időnként felszakadozik a felhőzet, többfelé eső, zápor, egy-két helyen zivatar is várható, a megélénkülő déli, délnyugati szél északnyugatra fordul és megerősödik.

a legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: plusz 1, plusz 6, a legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán plusz 5, plusz 10 fok között várható.

a duna vízállása budapestnél 248 cm, a víz hőmérséklete 2,8 fok.

/mti/

sa pr

12.31 020382 2223

-. -

sb0023 4 150 mtib1031

ülést tartott a szövosz elnöksége

1982. március 2. - a fogyasztási szövetkezetek jól szolgálják a lakosság ellátását, az összes kereskedelmi forgalomból több mint egyharmad arányban veszik ki részüket, s mintegy 2800 községbe, kistélepülésre juttatják el a napi alapvető élelmiszereket és más cikkeket, mintegy öt és félmillió vásárló ellátásáról gondoskodnak - állapította meg keddi ülésén a szövosz elnöksége. a testület a fogyasztás-cikk-kereskedelem továbbfejlesztésének szövetkezeti feladatait elemezte. a többi között leszögezték: a korszerűsítésre elsősorban az egységek önállóságának növelésében, a piaci igények körültekintő felmérésében, s a kereslethez igazodó rugalmasság fokozásában kínálkozik lehetőség. mindezekhez célszerű szorgalmazni a zöldség-gyümölcsforgalmazás egyszerűsítését, az áruházak, szaküzletek még szorosabb együttműködését, s a közvetlen beszerzés rendszerének kiterjesztését.

a kereskedelem korszerűsítéséhez jól képzett szakemberekre van szükség. ezért - amint az elnökség is utalt rá - az utánpótlás érdekében az eddigiéknél hatékonyabb kapcsolatot kell kialakítani a felsőfokú oktatási intézményekkel, és megkülönböztetett figyelmet fordítani a fiatalok vezetővé nevelésére. emellett célszerű a közép- és felsőszintű vezetők rendszeres továbbképzését is megszervezni.

a szövosz elnöksége döntött arról, hogy idén és a következő három évben a takarékszövetkezeti közös támogatási alapból 22 millió forintot költenek kölcsönként, illetve vissza nem térítendő támogatásként központi üzletházak építésére, bővítésére és korszerűsítésére. a tervidőszak végéig a falusi lakosság bankhálózata 33 új, illetve korszerűsített létesítménnyel gazdagodik, a többi között mezőkovácsházán, komáromban, érden, kápolnásnyéken és sárbogárdon. /mti/

... t kg/mm/bam/sa hgy

13.50 020382 1813

-. -

sb0024 4 130 mtib1033

két sorompó közt rekedt a busz

1982. március 2. - szerencsés kimenetelű autóbusbaleset történt kedd reggel salgótarjánban. a 2. számú volán vállalat 68-23 rendszámu menetrend szerint közlekedő 7/a jelzésű helyi autóbuszjárata hét óra két perckor a várost átszelő vasut és a möricz zsigmond ut hagyományos sorompóval védett szintbeni kereszteződéséhez ért. már ráhajtott a vágányra, amikor a sorompó lezárult. a gépkocsivezető, palicza andrás, 36 éves salgótarjáni lakos nem vesztette el lélekjelenlétét. járműve valamennyi ajtaját kinyitotta, hogy az utasok gyorsan elhagyhassák a buszt, miközben szüntelen kürtjelzéssel hívta fel szorult helyzetére a figyelmet. amikor az utasok - mintegy 50 ember - elhagyták a vasuti pályát, palicza nekihajtott a sorompónak és átszakította. harminc másodperc múlva a kereszteződésen áthaladt a somskőujfalu felől közlekedő személyvonat. személyi sérülés nem történt, az anyagi kár jelentéktelen.

a szakértők bevonásával megkezdett rendőrségi vizsgálat még nem fejeződött be, annyi azonban máris tisztázódott, hogy a nagy ködben az autóbusz előírás szerint, lassan közlekedett. a sorompót a vasuti pályáról ereszté le, kézi hajtással; a nagy fogaskerék-áttétel következtében a sorompó hirtelenül ereszkedik le.

3P

a szerencsés kimenetelű autóbusbaleset ügyében a vizsgálat folytatódik. /mti/

... csiz/trné/kz/sa hgy

14.59 020382 1381

-. -

sb0025 4 150 mtib1034

vizügyi tervezézető tárgyalás debrecenben

1982. március 2. - hajdu-bihar megye ivóvizellátásáról, a szennyvizek elhelyezéséről, valamint a belvízkárok elhárításáról tanácskoztak kedden debrecenben a megye és az országos vizügyi hivatal vezetői. mint többek között elmondták, az utóbbi évek ilyen célú beruházásainak és a társulások jó működésének eredményeként ma már a megye lakosságának több mint 80 százaléka kap vezetékbeli ivóvizet. a legnagyobb feladatot a következő években a 200 ezer lakosu debrecen ellátásának további javítása. már épül az a balmazújváros határából kiinduló második földalatti vezeték, amely évente 20 ezer köbméter vizet szállít a keleti-főcsatornából a városba. a tervek szerint 1983 nyarán helyezik üzembe. a hortobágyon társulással hoznak létre ez évben vízművet, hajduszoboszlón és berettyóujfaluban bővítik a meglévő hálózatot.

a vízműtermelő kapacitás ebben az esztendőben napi 3300 köbméterrel növekszik a megyében, 22 kilométerrel bővítik a hálózatot. debrecenben üzemel a szennyvíztisztító mű első része, s tervezik egy 50 hektáros légoxidációs tó megépítését is.

az elmúlt, az átlagosnál jóval csapadékosabb esztendőkben súlyos gondokat okozott a hajduságban a szántóföldeken és a településeken is a belvíz. évente 10 ezer hektáron csökkent a termés a belvizek miatt, s több száz megrongálódott házat kellett újjáépíteni. a belvízkárok megszünetésére kezdtek meg és folytatják ebben az évben is a bihari térségben, valamint a hajdusági agrárpari egyesülés taggazdaságaiban a komplex meliorációt. a tanácskozáson közölték, hogy 2000-ig elkészítik hajdu-bihar megye távlati belvízrendezési programját is. /mti/

↑ jelenli

... szü/éva/kz/ks hgy

15.00 020382 1696

3P

-. -

sb0026 4 150 mtib1035

a külkereskedelmi miniszter sajtótájékoztatója /1.rész/

1982. március 2. - a külkereskedelem elmúlt évi alakulásáról és az idei feladatokról tájékoztatta az újságírókat kedden a parlamentben veress péter külkereskedelmi miniszter.

mint mondotta, a számítottnál lényegesen mostohább külső körülmények ellenére kedvezően alakult az elmúlt évi külkereskedelmi forgalmunk. a teljes kivitel - folyó áron számolva - 6,8, a behozatal 4,8 százalékkal haladta meg az előző évit, míg változatlan áron a kivitel 3, a behozatal 0,3 százalékkal növekedett.

rubel-elszámolású forgalmunk államközi egyezményeinknek megfelelően alakult: kivitelünk 8,9, behozatalunk 5,3 százalékkal nőtt. legjelentősebb partnerünkkel, a szovjetunióval bonyolítottuk le teljes forgalmunk csaknem egyharmadát. ez is jelzi, hogy a magyar-szovjet gazdasági kapcsolatok szerepe ma különösen fontos. a szocialista országok 55 százalékban részesednek külkereskedelmi forgalmunkból.

nem rubel-elszámolású árucserénk mérlege gyakorlatilag kiegyenlített. az egyensúly szempontjából 1970 óta - 1973 kivételével - ez volt a legkedvezőbb esztendő, amiben szerepet játszott az is, hogy cserearányaink ebben a viszonylatban több mint 2 százalékkal javultak. öröndetes, hogy jelentősen nőtt kivitelünk a fejlődő országokba.

az említett eredmények egyes termelőágazatok javuló teljesítménye, a jobb vállalati együttműködés, az eredményesebb külkereskedelmi munka együttes hatásaként jöttek létre. a nem rubel-elszámolású forgalom egyensúlyának megteremtésében nagy része volt a mezőgazdaság és az élelmiszeripar kiemelkedő exportteljesítményének.

a miniszter rámutatott, hogy a szocialista országok integrációja, együttműködése a nehezebb viszonyok próbáját is kiállta. jelentős szerepe van abban, hogy a magyar gazdaság - növekvő gondjaink ellenére - nagyobb megrázkódtatás nélkül viselte el a világgazdaság és a nemzetközi politika számunkra hátrányos fejleményeit.

az eredmények mögött nem kevés gond húzódik meg. a fejlett tőkésországokba irányuló kivitelünk visszaesett, miközben behozatalunk tovább nőtt. a korábbiaknál kevesebb árut tudtunk exportálni olaszországba, nagy-britanniába és az nszk-ba. elhelyezési lehetőségeink a tőkés piacokon - az elhúzódó válság miatt - nem, vagy alig javulnak.

... /folyt. köv./

15.27 020382 2320

3P

-. -

sb0027 4 150 mtib1036

a külkereskedelmi miniszter sajtótájékoztatója /2.rész/

a hidegháborus hangulatkeltés gyengíti egyes nyugati országok üzleti és pénzügyi köreinek a gazdasági pangás miatt amúgyis elbizonytalanodott érdeklődését a szocialista országok, köztünk hazánk iránt. ugyanakkor számos exportra termelő gazdasági egységünkben ma még nincs elég rugalmasság, alkalmazkodókészség az új helyzet új igényeihez. az egyébként sokat fejlődött piaci-külkereskedelmi szervezet és tevékenység is gyakran lépéshátrányban van. a világgazdaság állapota, a nemzetközi politikai helyzet éleződése kisebb-nagyobb mértékben befolyásolja a szocialista országok külgazdasági tevékenységét, beleértve az egymás közötti forgalom alakulását is. annál örvedetesebb, hogy az 1982-évre szóló árucsereforgalmi jegyzőkönyvet csaknem valamennyi szocialista országgal korábbi időpontban írtuk alá, mint egy évvel ezelőtt.

hangsúlyozta, hogy az ideai külkereskedelmi feladatok végrehajtása minden eddignél céltudatosabb vezető-szervező tevékenységet, együttműködést követel az irányító szervektől és jobb minőségű, fegyelemezett munkát a termelőkötől és külkereskedőktől egyaránt.

mint mondotta, különösen a feldolgozóiparban kell jobban kihasználni a lehetőségeket, ennek egyes ágazatiban pótolni az elmaradást. biztató, hogy például a gépiparnak nagyobb a rendelésállománya mint tavaly ilyenkor, s lehetőségek kínálkoznak arra, hogy a múlt évinél kedvezőbb legyen a külkereskedelmi egyenleg.

a tőkés piacon ma még sok az ismeretlen tényező, noha reálisnak tűnő becslések szerint ez év második felére bizonyos élénkülés várható. lehetőségeinket a világpolitikai helyzet is befolyásolja. több jel mutat arra, hogy nyugati országok többsége nem kívánja korlátozni gazdasági kapcsolatait a szocialista országokkal, ezért gazdasági kapcsolataink normális fejlődésére számítunk. ez azonban nagymértékben múlik saját erőfeszítéseinken is, a termelővállalatok vállalkozó szellemén, kifogástalan munkáján, a külgazdaság fejlesztésére hivatott egész apparátus céltudatos és hatásos tevékenységén - mondotta a miniszter. /mti/

... t/sl/ws/bam/ks hgy

15.27 020382 2135

37

-.-

sb0028 4 160 mtib1037

szegedi szabadtéri játékok - sajtótájékoztató /1.rész/

1982. március 2. - július 23. és augusztus 21. között öt bemutató lesz, és összesen 16 előadást tartanak az ideai szegedi szabadtéri játékokon. horváth mihály a játékok igazgatója keddi sajtótájékoztatóján elmondta, hogy július 23-án a kodály centenárium jegyében a háry jánossal nyitják meg a dóm téri játékokat békés andrás rendezésében. a zenekart kórodi andrás vezényli, a címszerepet melis györgy, örzsét mézőly katalin alakítja. a háry továbbiakban július 25-én, július 31-én és augusztus 8-án szerepel a programon.

a tavaly nyáron vázolt program annyiban változik, hogy brecht-weil: koldusoperája helyett verdi trubadurja kerül a műsorba. a koldusoperát ugyanis a közelmúltban két hazai színházunk is műsorra tűzte. a trubadur mikó andrás rendezésében, pál tamás vezényletével, forray gábor diszletei között adják elő. miller lajos, tokody ilona, gregor józsef és más kiváló hazai énekesek mellett tárgyalásokat folytatnak két szovjet vendégművész szerepeltetéséről is. a trubadurt július 24-én, július 30-án és augusztus elsején tűzik műsorra. augusztus 6-án, augusztus 7-én, augusztus 14-én és augusztus 19-én strauss: a cigánybáró című dalműve kerül színre. a rendező horváth zoltán, a karmester jármai gyula, a magyar állami operaház fiatal dirigense lesz. a főbb szerepekben berkes jánost, mézőly katalint, zempléni máriát hallhatja a közönség.

a játékok igazgatója beszámolt arról, hogy a közelmúltban a szovjetunióban tett látogatása során megállapodásra jutottak a permi csajkovszkij opera és balettszínház vezetőivel arról, hogy a színház 90 tagú tánckara a magyar-szovjet kulturális csereegyezmény keretében a nyáron szegedre is ellátogat. augusztus 13-án és augusztus 15-én csajkovszkij a hatyuk tava című balettjét adják elő a dóm téren. a tervek szerint a permiek szegedi vendégjátékuk előtt három estén kétrészes koncertprogrammal bemutatkoznak a budapesti park színpadon is. a szovjet vendégművészek képviselőit március végén helyszíni szemlére várják hazánkba, akkor közlik majd a vendéglátókkal a produkcióikat színpadra állító művészek neveit.

/folyt.köv./

... rj hgy

15.29 020382 2177

37

-.-

sb0029 4 160 mtib1038

szegedi szabadtéri játékok./2.rész/

az idén tizenkettedik alkalommal látogat el a dóm térre a magyar állami népi együttes, új műsoruk címe: lakodalmas, a közönség augusztus 18-án, augusztus 20-án és augusztus 21-én tekintheti meg műsorukat.

a sajtótájékoztatón elmondták, hogy az öt napos munkahét lehetőségeit kihasználva minden hét végén pénteken, szombaton és vasárnap is tartanak előadásokat, a szegedi szabadtéri játékok iránti érdeklődést mutatja, hogy bár a teljes műsor még csak most kerül nyilvánosságra, 60.000 jegyet már elővételben megvásároltak.
/mti/

... dén rj st hgy

15.33 020382 0603

-.-

sb0030 4 150 mtib1039

svéd energetikai szimpozion

1982. március 2. - kétnapos svéd energetikai szimpozion kezdődött kedden az mtesz székházában, a magyar-svéd ipari együttműködés keretében szervezett rendezvény célja, hogy szakembereink megismerjék az energiagazdálkodásban elért svéd eredményeket, s azokat a korszerű technológiákat, berendezéseket, amelyekkel gazdaságosabbá tehető energiafelhasználásunk.

kapolyi lászló ipari minisztériumi államtitkár, az energiagazdálkodási tudományos egyesület elnöke és vidar hellners, a svéd királyság magyarországi nagykövete megnyitó beszédükben az együttműködés jelentőségét hangsúlyozva kiemelték: a megváltozott világgazdasági körülmények között minden ország számára hasznos a nemzetközi tapasztalatok értékelése, cseréje az energiagazdálkodásban, a svéd szakemberek előadásaikban - előzetesen közösen meghatározott témákban - ismertették azokat a megoldásokat, amelyek hazánkban is megvalósíthatók.

több előadó foglalkozott azzal: mivel helyettesíthető az egyre dráguló és mind nehezebben beszerezhető fűtőolaj, svédországban is, mint a világ számos más országában, ismét előtérbe került a hagyományos szénttüzelés, a technológia azonban ma már jóval korszerűbb, a nagy távolságokra fűtő rendszerek teljesítményét olyan

37

hőszivattyúk segítségével növelik, amelyeknek működése a hűtőszekrények hőfejlesztésének elvén alapszik, ugyancsak lakó- és irodaházak fűtésére használható föl az ipari hulladék hő, ami főként füstgázok és hűtővíz formájában fordul elő, hasznosítása jelentős tüzelőanyag-megtakarítást eredményezhet, beruházásigénye azonban még tulságosan magas.

a fűtőolaj-függőség megszüntetésére új energiaforrások alkalmazási lehetőségeit is keresik a svéd szakemberek, készítettek például egy tanulmánytervet arról, hogyan lehetne előállítani egész stockholm hőenergia-szükségletét nukleáris energia segítségével, bár a beruházás költségei ennél a megoldásnál is magasak, előnyei - olcsó előállítás, csekély környezetszennyezés - alapján azonban ez látszik a jövő járható útjának.

ujdonság a biomassza - erdő- és mezőgazdasági hulladék - hasznosítása energia előállításához, svédországban kidolgozták a 60 százalékos nedvességtartalmu fa- és fahulladék energetikai felhasználásának módszerét, a hazai szakemberek szerint ez nálunk is megvalósítható, főként a mezőgazdasági hulladékok hasznosíthatók ilyen módon. /mti/

t/mg/rj bam hgy

16.20 020382 2408

-.-

sb0031 4 160 mtib1040

folytatódik a magyar-olasz tudóstanácskozás /1.rész/

- mario moretti nyilatkozta

1982. március 2. - a társadalomtudományok olaszországi vezető tudósaiból álló küldöttség élén budapesten tartózkodó mario moretti, az olasz kutatási tanács elnöke nyilatkozatot adott az mti tudósítójának abból az alkalomból, hogy ezekben a napokban pedig a magyar-olasz társadalomtudományi napok programja, kedden szakmai tanácskozásokkal folytatódott és várhatóan csütörtökön zárul a két ország tudósainak találkozója.

mario moretti kifejtette, hogy a budapesti rendezvény a magyar tudományos akadémia és az olasz kutatási tanács immár tíz éves együttműködési szerződésének eredményes végrehajtásához tartozik.

37 Jorszaigos 5 főlétkára

a megállapodás alapján rómban, illetve budapesten rendezett tudóstalálkozók sorát folytatja ez a kétoldalu társadalomtudományi fórum. Létrejöttének alapja - hangsúlyozta - a két ország tudományos közösségeinek egymással kiépített, megalapozott kapcsolatrendszer. mind az mta, mind az olasz kutatási tanács azon fáradozik, hogy elősegítse a két ország tudósai közötti megértést és azt, hogy egy-egy szakterület képviselői mindkét országban és közösen is egy nagyobb kulturális és tudományos közösség cselekvő részeseinek érezhessék-érezzék magukat.

a budapesti tudóstalálkozót - amely a két ország tudományos kapcsolataiban a korábbi „tudományok napjai”, mottóval kölcsönösen rendezett eseménysorozatokhoz képest szűkebb programu, ennél fogva szakmailag eredményesebbnek is ígérkező megbeszéléseket ígér - az olasz főigazgató az eddigi legfontosabb együttes vállalkozásnak minősítette. utalt arra, hogy a történelemtudományok és a szociológia kiemelkedő személyiségei adhattak egymásnak találkozókat ezúttal budapesten. szakmai véleménycseréjük a programba vett tanácskozási témákban - például a városi életforma különböző szolgáltatásainak szervezése, az innováció feltételei, a korszerű műveltség, a politikai gondolkodás és a modern állam összefüggései - arra inspirálják mindkét ország tudósait, hogy az ilyen találkozók ne elszigetelt jelenségek legyenek, hanem a tudomány más ágazataihoz hasonlóan kiindulási pontot jelentsenek a magyar és az olasz tudományok művelői közötti közös munkához, hosszabb távu együttműködéséhez.

↑ társadalmi

16.25 020382 2282

.-.

sb0032 4 160 mtib1041

folytatódik a magyar-olasz...../2.rész/

kifejezte azt a meggyőződését és reményét is az olasz ^{országos} kutatási tanács ^{országos} tanácsa, hogy a mostani budapesti rendezvényel is erősödnek a két ország tudományos testületei és személyiségei közötti - eddig is sokszáлу - kapcsolatok. fontos törekvésnek mondta a közös kutatási tervek kidolgozását és megvalósítását, amelyet messzemenően támogatnak az olasz kutatási tanács részéről. hozzátette: a magyar és az olasz tudósok mostani találkozója - a résztvevők álláspontjainak különbözőségein felülemelkedve - arra is hivatott, hogy kifejezze az európai kultúra és tudomány valós létezésének tényét, az eltérő berendezkedésű országok tudósainak együttműködési lehetőségeit.

↑ főtitkára

37

végezetül az olasz ^{országos} kutatási tanács ^{országos} emlékeztetett az általa képviselt tudóstestület kezdeményezésére: rómban már két alkalommal - 1978-ban és 1981-ben - összehívott és eredményesen zárult két olyan konferenciára, amelyen az európai állami kutatási szervezetek elnökei találkoztak. reményét fejezte ki, hogy hamarosan megismételhető lesz az ilyen szintű nemzetközi véleménycsere a közös problémákról, a mind gyümölcsözőbb nemzetközi megértés és együttműködés érdekében. a magyar és az olasz tudósok találkozásának a kezdeményezéséért, a két ország tudósainak egymáshoz közeledéséért, a magyar részről az olasz tudósok, a tudományos élet képviselői, elméleti és gyakorlati művelői iránti baráti szellemű megnyilvánulásért ezúton is köszönetet mondva fejezte be nyilatkozatát mario moretti./mti/

↑ főtitkára

... t of/mm/dg/ks hgy

16.25 020382 1559

.-.

sb0033 4 180 mtib1042

két busz ütközése

1982. március 2. - berhidán egy kanyarban ponák antal 50 éves gépkocsiveető, bakonyszentlászlói lakos az általa vezetett autóbusszal a nedves uton megcsuszott, áttért az uttest baloldalára és összeütközött egy vele szemben szabályosan közlekedő autóbusszal. ponák antal és egy utasa súlyos, további öt személy és a vétlen gépkocsiveető könnyű sérülést szenvedett. a rendőrség folytatja a baleset vizsgálatát. /mti/

... km/rj dg hgy

16.26 020382 0465

37

.-.

sb0034 4 150 mtib1043

a tatai városi tanács vb ülése - kenyérellátás

1982. március 2. - a tatai kenyér messze környéken híres jó minőségéről. a város három sütőüzemében készülő nyolc fajta kenyérének és 40-féle süteményének minősége elsősorban a dolgozók szakértelmén múlik, mert, mint a városi tanács keddi vb-ülésén elmondták, ezek a pékségek korántsem tartoznak a legkorszerűbbek közé. a testület emellett elismeréssel nyugtázta azt is, hogy a komárom és környéke sütőipari vállalat tatai üzemei a kereskedelemmel összehangolva jól igazodtak az ötnapos munkahéthez: zavaratlan ellátást biztosítanak. ami minőségi kifogás mégis előfordul, azt elsősorban a szállítóeszközök okozzák. már ebben a tervidőszakban a községekbe is zárt taroló konténerekbe kívánják kiszállítani a pékárut. a városban pedig bevezetik a tárolókocsis szállítást: a kemencéknél ezekbe rakják a kenyeret, és a boltban a vevő veszi ki belőlük.

az ellátást tovább javítják azzal is, hogy a városi tanács segítségével megkésztetik egyik üzemük kapacitását, kemencecserét illetve bővítést terveznek. /mti/

ber/wné/kz/ks ie

17.09 020382 1101

-.-

sb0035 4 130 mtib1046

a környezetvédelmi társadalmi program idei feladatai /1.rész/

1982. március 2. - szélesedik az együttműködés a természeti és a települési környezet védelméért tenni kész, illetve az ezzel kapcsolatos feladatok elvégzésére hivatott állami szervek, intézmények és társadalmi szervezetek között. annál is inkább szükség van a tennivalók összehangolására, mivel a környezetvédelmet szolgáló sokmillió beruházás, a széleskörű intézkedések mellett nélkülözhetetlen az állampolgárok egységes szemlélete értékeink megőrzésében, s a kisebb-nagyobb közösségek önzetlen hozzájárulása kedden a hazafias népfrent országos tancsának székházában tartott munkaértekezleten. a tanácskozás résztvevői - a hnf megyei környezetvédelmi munkabizottságainak vezetői, a tanácsok illetékes titkárai, a környezet- és természetvédelmi felügyelőségek, valamint az erdőfelügyelőségek irányítói - arról számoltak be: hogyan készülnek a környezetvédelmi társadalmi program idei terveinek megvalósítására a megyékben, a településeken.

37

a felszólalásokból kitűnt, hogy a társadalmi cselekvőkészség hasznosításának eredményes formái, az országsszerte meghirdetett akciók mellett számos, a helyi sajátosságokhoz igazodó kezdeményezéssel kívánnak előbbrelépni a települések tisztaságának, rendjének megteremtésében, a védett tájak, természeti értékek megóvásában. idén mindenütt megrendezik a tavaszi környezetvédelmi hónapot, elsősorban a lakóterületek és munkahelyek környékének rendbetételéhez, „közös nagytakarításhoz”, kérve a lakosság, illetve az üzemi kollektívák segítségét. ennek részeként a városokban és nagyobb községekben egyaránt megszervezik az általános lomtalantást, folytatják a közterületek virágosítását, fásítását, s külön gonddal figyelnek az üzletek, vendéglátóhelyek, az utasforgalmi csomópontok rendjének helyreállítására. e társadalmi méretű összefogás eredményeinek megtartását szolgálják majd a környezetvédelmi szemlék, amelyeket a hatóságok képviselői és a tömegmozgalmi aktivisták közösen végeznek. ősszel pedig ugyancsak nagyszabású munkára hívják az e feladatokkal hivatásszerűen foglalkozókat és társadalmi segítőköt, hogy a tél beállta előtt ismét vonzó külsőt öltsenek településeink, eltávolítsák a felhalmozódott hulladékot, s folytatódják a parkok, pihenőligetek kialakítása, az erdőtelepítés.

/folyt.köv./

nj -
17.41 020382 2406

-.-

sb0036 4 130 mtib1047

a környezetvédelmi társadalmi... /2.rész /

a tanácskozás résztvevői a társadalmi szervek, illetve az intézmények együttműködésében rejlő lehetőségeket elemezve számos jó példával szolgáltak. csongrádban például a „tisza, kulturált környezetünkért”, program sorozat keretében az iskolákkal, közművelődési intézményekkel közösen kiállításokat és gyermekrajz-pályázatot is rendeznek, a környezetvédelmi szemléket pedig kiterjesztik a munkahelyekre is. ez utóbbi törekvés fontosságát felismerték borsodban is: évente egy-egy nagyvállalat rendjéről, tisztaságáról alkotnak képet a tanács, a népfrent és a szakszervezet tisztségviselői, s határozzák meg a gazdasági vezetőkkel közösen a további feladatokat. megyeszerte követőkre talált a miskolciak kezdeményezése: a város lakótelepein tisztasági őrök alakultak, így a kisdíákok szervezeten vállalnak részt lakóhelyük megóvásából, rendben-tartásából.

37

az értekezleten többen hangsúlyozták a fiatalok szemléletformálásának fontosságát, rámutatva, hogy sokhelyütt még esetleges, csupán egy-egy akcióra korlátozódik a kisz-, illetve az úttörőszervezetek, valamint a népfront környezetvédelmi együttműködése. Másutt azonban jelentős eredményeket hozott a munkakapcsolat és sorra születnek új elképzelések is. Zárólag például az idén ifjúsági környezetvédelmi fórumokat rendeznek a megye városaiban, s a szakmunkástanulók nyári olvasótáborát is a természetvédelem jegyében szervezik. Fejér megyében a kisz radar-akciója keretében vonják be az ifjúságot a velencei-tó élővilágának megmentését szolgáló munkálatokba, az ellenőrzésbe. Szolnok megyében pedig a termőföld megóvása, az elnéptelenedett tanyai területek hasznosítása felett vállalnak védnökséget a kisz-esek.

A környezetvédelmi munka társadalmi alapját szélesíti, eredményességét növeli, ha a helyi társadalmi szervek valamennyi konkrét teendőt egyeztetik, s a tanácsokkal, az illetékes hatóságokkal összehangoltan cselekednek - hangsúlyozták a tanácskozáson. A tapasztalatok azt mutatják, hogy valamennyi társadalmi és tömegszervezet nagymértékben segítheti a program megvalósulását; például a vöröskereszt a tisztasági, virágosítási akció szervezésével, vagy a mtesz a szennyezőforrások elleni védekezés módszereinek kidolgozásával, a tit pedig ismeretterjesztő előadásaival, foglalkozásaival. Fontos azonban, hogy a helyi környezet- és természetvédelmi tervek egy-egy részterületének felelős gazdája legyen.

/folyt.köv./

rj-
17.42 020382 2466

-.-

sb0037 4 130 mtib1048

a környezetvédelmi társadalmi... /3.rész /

A tanácskozáson sürgették, hogy a környezetszennyezésben, illetve a természeti értékek rongálásában vétkes gazdálkodó szervezeteket, illetve egyéneket az eddigieknél szigorúbban, következetesebben vonják felelősségre, hiszen a birságolás eddig is meglévő - s az új természetvédelmi törvénnyel tovább bővült - lehetőségeivel ma még kevéssé élnek a gyakorlatban. A többi között ennek szükségességét emelte ki felszólalásában, s. hegedüs lászló, a hnf országos tanácsának titkára is, hangoztatva, hogy nem védhetjük meg környezetünket, nem vehetünk gátat a felelőtlen rongálásnak, a

BP

nagyvárosok és az ipartelepek okozta ártalmak növekedésének csupán büntetéssel - de nemkül sem. a hazafias népfront a közeljövőben az illetékes rendészeti, igazságügyi szervekkel is egyeztetni a teendőket, támogatást kérve a jogszabályok szigorának érvényesítéséhez, a népfrontbizottságokat pedig arra ösztönzi, hogy szorgalmazzák a helyi tanácsok ellenőrzési tevékenységének fejlesztését, a szabálysértési gyakorlat megváltoztatását.

A tanácskozáson értékelték a társadalmi fásítási mozgalom tavalyi eredményeit, s meghatározták az idei tennivalókat is. 1981-ben hatmillió forintot fordíthattak a népfront területi szervei - állami támogatásból - erre a célra, s a lakosság társadalmi munkája nyomán országsszerte 328 ezer fát és cserjét ültettek el. Mindenütt szívesen kapcsolódtak be az emberek a lakóhelyük zöldterületeinek gyarapítását szolgáló munkába, s a tapasztalatok szerint továbbra is készek résztvenni e - környezetvédelmi szempontból is fontos - program megvalósításában. Így idén a tavalyinál kétmillió forinttal többet számhatnak e célra, s az új csemetéket mindenütt a települések általános rendezési tervével összhangban ültetik majd el. /mti/

rj-ár rj dg ie

17.50 020382 1820

-.-

sb0038 4 130 mtib1049

bemutakozó látogatás

1982. március 2. - Lázár György, a minisztertanács elnöke és apró Antal, az országgyűlés elnöke bemutatkozó látogatáson fogadta alessandro cortese de bosist, az olasz köztársaság rendkívüli és meghatalmazott nagykövetét. /mti/

rj dg ie

17.52 020382 0274

BP

-.-

sb0039 4 180 mtib1051

időjárásjelentés

1982. március 2. - az országos meteorológiai intézet jelenti kedden este, 18 órakor:

változékony, szeles idő

várható időjárás szerda estig: napközben átmenetileg csökken. majd újból erősebben megnövekszik a felhőzet. többfelé várható eső, zápor, egy-két helyen zivatar is lehet. időnként élénk, főként a dunántulon erős lesz a nyugati, északnyugati szél. Legmagasabb nappali hőmérséklet holnap általában plusz 5 - plusz 10 fok között lesz. /mti/

ks ie

18.05 020382 0520

-.-

sb0040 4 130 mtib1055

a magyar nők országos tanácsának ülése /1.rész/

1982. március 2. - kedden a parlamentben ülést tartott a magyar nők országos tanácsa. duschek Lajosné elnök üdvözölte a megjelenteket, köztük a görög nők szövetségének küldöttségét, amely a nőtanács meghívására tartózkodik hazánkban. a közelgő nőnap kapcsán emlékeztetett arra, március 8. ebben az évben - a nők tavaly prágában tartott világkongresszusának javaslatára - a békéért, a világhatalmasztrófa megelőzéséért folytatott harc napja is. a világ asszonyai, lányai a 72. nőnapon ismételten felemelik szavukat a fegyverkezés, az emberiséget fenyegető háború ellen - hangsúlyozta.

az ünnepi tanácsülésen pozsgay Imre művelődési miniszter az mszmp központi bizottsága és a kormány nevében köszöntötte a magyar nőket a nemzetközi nőnap alkalmából, majd a közoktatás helyzetéről, gondjairól, az ötnapos tanítási hét kísérleti bevezetésének tapasztalatairól szólt, s a közművelődési törvény végrehajtásának eredményeiről tájékoztatta az ülés résztvevőit. elmondta a többi közt, hogy a közoktatás irányító testületei hamarosan magas politikai fórumon adnak számot az 1972-es oktatáspolitikai párt határozat végrehajtásáról, megvalósításának eredményeiről.

37

magyarországon jelenleg - mondotta - az óvodáskorúak 91, a fővárosban 94 százaléka óvodába jár, az iskolakötelesek 98 százaléka ott ül az iskolapadokban, 95 százalékuk eredményesen el is végzi a nyolcadik osztályt. örvendetes az is, hogy általános iskola nyolcadik osztályát eredményesen befejezők 93, budapesten 99 százaléka továbbtanul.

a miniszter a gondok közt említette azt az illúziót, amely az iskolareálisnál gyorsabb ütemű fejlődésével számolt, s az bizonyos indokolatlan törelmetlenséget is kiváltott. pedig a jelenlegi iskolarendszer a korábban ráháruló feladatokat teljesítette, s gazdag tartalékokkal rendelkezik, az oktatás minőségének megújulása a jelenlegi szerkezetben is lehetséges, az új tantervek alkalmazása révén. a kormány szándéka, hogy 1983 végéig elkészüljön a távlatokat is tartalmazó oktatásfejlesztési koncepció. a jövőben változtatni kell a pedagógiai képzés és továbbképzés rendszerén, egyik-másik pedagógiai dokumentum és tankönyv is korrekcióra szorul - mondotta a továbbiakban pozsgay Imre.

/folyt.köv./ nj
19.46 020382 2280

-.-

sb0041 4 130 mtib1056

a magyar nők országos tanácsa.../2.rész/

gondot jelent az iskolák aránytalan területi elhelyezkedése is. a körzetesítési program helyenkénti túlajtása - mondotta - néhol községeket fosztott meg az oktatási intézményektől. miközben az v. ötéves terv időszakában mintegy 5500 új tanterem épült, a tantermi ellátottság nem javult. a vi. ötéves terv - kiindulva az ország gazdasági lehetőségeiből - 6000 újabb tanterem építését irányozza elő.

az ötnapos tanítási hét szeptemberi bevezetése kapcsán hangsúlyozta: az iskolai követelményeket nem csökkentve, a diákok és pedagógusok megterhelését nem növelve kell megvalósítani az ötnapos tanítási hetet. kitért a miniszter a közművelődési helyzetre. rámutatott: az 1974. évi közművelődési párthatalozat és az 1976. évi közművelődési törvény előirányzatai kezdenek megvalósulni a nehéz gazdasági körülmények ellenére is, művelődési intézmények zöme teljesíti hivatását. további fontos feladat azonban felkelteni az állampolgárok mind szélesebb körének művelődési igényét.

37

a vitában felszólalók szükségesnek itélték az oktatás fejlesztése távlati tervének elkészítését. szövegüket, hogy helyenként magas az általános iskola nyolcadik osztályát el nem végzők száma, s az, hogy a képzetlen munkaerő is keresett, nem ösztönzi a tanulást. szükségesnek vélték, hogy a pedagógusképzőkben a szülők nevelőmunkájának segítésére is készítsék fel a pedagógusokat. az iskola, a társadalmi, köztük a nőszervezetek hatékonyan elősegíthetik a nők szemléletének fejlődését, művelődését. /mti/

me/rj dg ie
19.54 020382 1559

-.-

sb0042 4 130 mtib1057

a nógrád megyei tar községben

1982. március 2. - csorba elemér, kovács istván és balogh lászló polgári fegyveres örök március 2-ára virradó éjszaka ittás állapotban lövöldöztek.

a jogtalan fegyverhasználat következtében balogh lászló életét veszítette, csorba elemér súlyosan megsérült.

az ügyben a nógrád megyei rendőr-főkapitányság nyomozást folytat. /mti/

rj ie
20.48 020382 0393

-.-

sb0043 4 180 mtib1060

belpolitikai hireink tartalomjegyzéke

1982. március 2.
sb0001 tavaszvárás a mahart-nál
sb0002 szakmai vetélkedők
sb0003 energiatakarékos konvektor
sb0004 fiatal képzőművészek bemutatkozása
sb0005 magyar filmhét franciaországban

37

sb0006 újabb munkáslakások dunaujvárosban
sb0007 feltámadt mecseki források
sb0008 gyermekcipők textilből
sb0009 fűtőolaj helyett gumihulladék
sb0010 építőgépgyártási együttműködés
sb0011 nosztalgiautorok tiszafüredről
sb0012 üzletház győrről
sb0013 nálunk így csinálják /1. rész/
sb0014 nálunk így csinálják /2. rész/
sb0015 önálló szőlész-borász üzemek
sb0016 új agrokémiai állomás
sb0017 fagyasztó alagút
sb0018 marjai józsef hazaérkezett
sb0019 koszoruzás
sb0020 ráomlott a kut
sb0021 zürzavaroséjszaka
sb0022 időjárásjelentés
sb0023 ülést tartott a szövetség
sb0024 két sorompó közt rekedt a busz
sb0025 vizügyi tervezézetetű tárgyalás
sb0026 a külkereskedelmi miniszter. /1. rész/
sb0027 a külkereskedelmi miniszter. /2. rész/
sb0028 szegedi szabadtéri játékok /1. rész/
sb0029 szegedi szabadtéri játékok /2. rész/
sb0030 svéd energetikai szimpozium
sb0031 folytatódik a magyar-olasz. /1. rész/
sb0032 folytatódik a magyar-olasz. /2. rész/
sb0033 két busz ütközése
sb0034 a tatabányai városi tanács vb ülése
sb0035 a környezetvédelmi társadalmi /1. rész/
sb0036 a környezetvédelmi társadalmi /2. rész/
sb0037 a környezetvédelmi társadalmi /3. rész/
sb0038 bemutatkozó látogatás
sb0039 időjárásjelentés
... /folyt. köv. /rj-
21.25 020382 1457

-.-

sb0044 4 180 mtib1061

belpolitikai hireink tartalomjegyzéke /2. rész/

sb0040 a magyar nők országos tan /1. rész/
sb0041 a magyar nők országos tan /2. rész/
sb0042 a nógrád megyei tar községben

37

bel

- 34 -

1982.03.02.

sb0043 tartalomjegyzék /1.rész/
sb0044 tartalomjegyzék /2.rész/

/mti/

készült az mti belföldi főszerkesztőségében
főszerkesztő: pásztor jános
szerkesztette: fehér péter, halasi györgy, izsák erika
rj - - v é g e -

21.26 020382 0432

3P

-.-

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.008/x

Belföldi hírek

budapest, 1982. március 03. bel. s z e r d a

sb0001 4 130 mtib1001

uj politikai klub

1982. március 3. - vox politicae /a politika hangja/ névvel új klub kezdi meg tevékenységét márciusban. a klub - amelynek létesítéséről a napokban határozott a kisz budapesti bizottsága - olyan aktuális gazdasági, ideológiai, politikai kérdésekkel foglalkozik, amelyek az adott időszak érdeklődésének középpontjában állnak.

egy-egy foglalkozásra több előadót, szakértőt hívnak meg, akik különböző szempontokból elemzik a kérdéscsoportot. a köztük folyó eszmecserébe, vitába bekapcsolódhatnak az érdeklődők is kérdéseikkel, véleményeikkel, ellenvéleményeikkel. a foglalkozásokkal lehetőséget kívánnak teremteni arra, hogy a mai magyar valóság mélyebb összefüggéseit, fejlődési tendenciáit, ellentmondásait minél teljesebben megismerjék a közügyek iránt érdeklődők.

a viták háromhetente kedden lesznek, s a heti világ gazdaság című folyóiratban közlik majd az időpontot, a témát, s a megívott előadók nevét. a programok nyitottak, s a fiatalok mellett a vitákra minden érdeklődőt várnak. a klub a kisz budapesti bizottsága lékai jános kisz iskoláján tartja foglalkozásait: budapest, ii. kerület, bimbó ut 7. szám alatt.